

فرازهای از تربیت اسلامی

نگاه تند چرا ؟

پیامبر گرامی حضرت محمد (ص) از راهی میگذشتند مشاهده فرمودند پدری یکی از دو فرزندش را در آغوش گرفته و میبودند و با دست پدرانهاش او را نوازش میکند پیامبر یکباره ایستادند و بتندی بپدر نگاه کردند و پدر همچنان فرزندش را میبوسید و آن فرزند دیگر با نگاهی حسرت بار به گونه برادرش چشم دوخته بود ! راستی دلش آب شده بود و چشم غرق غم و حسرت واشک ! و دستهای کوچک خود را بهم می-سائید پیامبر همانگونه و با همان نگاه تند فرمودند : ای مرد چرا بین دو فرزندت مساوات و برابری برقرار نکرداری ؟

فَهُلَا وَاسْتَيْتَ بَيْنَهُمَا

فردا که عیبی ندارد
و حال از زیان بکی از دوستانم واقعهای را
نقل میکنم : او میگفت پدرم را خیلی دوست میدارم ولی
مثل اینکه پدر جانم مرا . . . گفتم چرا ؟
گفت برای اینکه روز شنبه گذشته از پدرم

رعتار و گفتار پیامبر و ائمه در تعلیم و تربیت

پیامبر و کودکان

پیامبر ما که خود کودکان و نوجوانان را بسیار دوست میداشت و در تربیت آنان فراوان میکوشید به پدران و مادران چنین پیامی داده اند :

أَحْبُّوا الصِّبَّارَ وَارْحَمُوهُمْ : فرزندان را دوست بدارید و بآن سبیار مهربان باشید .

میکوشیدم آبرویم از دست نرود که رفت
...
قول هرکس ایمان اوست

وحال به گفتار پیامبر گرامی و بزرگ

توجه کنیم که فرمودند :

واذا وعدتموهم فَوَالْهُمْ : هنگامیکه چیزی را به کودکان و فرزندان خویش و عده دادید حتما عمل کنید و به عده خویش وفا نمائید

و درجای دیگر میقرمایند :

هرکس به عده خود بجا و بموضع عمل نکند مسلمان و مومن نیست . قول هرکس ایمان اوست .

چرا خیره خیره نگاه میکرد .

بد نیست به سیره پیشوایان خویش توجه کنیم :

رسول اکرم (که درود خدا بر او باد) روزی نشسته بودند و فرزندانشان حسن و حسین این دو کودک زیبا و مودب را بروی زانوهایشان نشانده بودند و گونه‌های گلگون وزیبا ولبان پرخنده آنها را میبیوسیدند . در این اثنا مردی وارد شد و سلام کرد و نشست و خیره خیره به حضرت و فرزندانش نگریست و گفت : اوه من شش فرزند دارم و هنوز یکی از آنها را نیوبیسم .

این جمله را با خشم و تعصب بیجا و نشت گفت و از جا برخاست و رفت .

پیامبر بزرگ با چشمان سیاه و مهربان خود بآن مرد که خیلی تنند میرفت نگاه کرد و سپس با لبخند شیرین و مهربانی به حاضرین فرمود نه ! ! گمان نمیکنم این مرد از بهشت و سرای

تقاضا کردم که برای من از بازار کتابی بخرد شب تا آمدن پدرم بیدار نشستم تا اینکه پدرم در زدند . با اشتیاق در را باز کردند سلام کردم حوابم دادند ، پدرجان کتاب را خریدی ؟ گفتند آخ فراموش کردم باشد فردا یکروز که عیی ندارد ، هر طوری بود فردای آنروز را گذراندم و روزم را در انتظار شب بسر رساندم ، شب شد در انتظار بیدار نشستم پدرم آمدند اما انتظارم بسر نیامد ، وقتی سؤال کردم پدرجان کتاب گفتند : هنوز من نیامده از من کتاب میخواهی بگذار لباس را درآورم ، خستگی ام در رود ، او هقدر عجله داری خوب باشد فردا یکروز که عیی ندارد

تا مدتی در رختخواب خوابم نمیرد با خود میگفتم حالا فردا در کلاس چکار کنم وقتیکه معلم گفتند کتاب چه حواب دهم ؟ راستش فردا توی کلاس حتی یک نگاه هم به معلم نکردم از ترس اینکه میادا از من بپرسند کتاب داری ؟ ومن حوالی نداشته باشم اما بالاخره معلم باشاره از من پرسیدند خوب کتاب تو کجاست ؟ از شرم آب شدم و

هیچ حواب ندادم ! شب شد و پدرم آمدند و کتاب را آوردند و به من دادند و گفتند دیدی عجله میکردی من که به شما قول دادم حتما به قول خود عمل میکنم . من باحترام پدر سررا پائین انداختم ولی در دل گفتم میدانم که شما کار بسیار دارید اما عجله من برای کتاب نبود

حاوید بهره ای برد . نه ! نه ! هرگز —
بنظر من چنین قلب نا مهربانی اهل آتش
دوزخ است عذاب ابدی .
یک حدیث در تربیت .

امام امیرالمؤمنین علی علیه السلام
نخستین امام ما شیعیان دستور میدهدند که :
پس از آنکه نامی نیکو و فشنگ برای فرزند
خوبی انتخاب کردید در تربیتش بکوشید
و قرآن بدو بیاموزید .

راستی در این جمله یک دنیا معنی نهفته
است ! آیا هیچ فکر کرده‌اید ؟
پدر جان شما و مهربان مادرم شما !
راستی هیچ اندیشیده‌اید که این فرمان
امیرالمؤمنین علی علیه السلام چه معنی
و سیع و دقیق و عمیقی دارد .
و سعیت معنا و عمق ژرفایش از پنهان دریاهای
گستردگه‌تر و زرفا تر .

و دوباره جمله سوم این برنامه تربیتی
پیشوای شیعیان جهان را با گوش حان
بشنویم " به فرزندان خوبی قرآن بیاموزید
شما میدانید اسلام یعنی قرآن و قرآن یعنی
سعادت حاوید ، و نیکیختی دنیا و آخرت و
برنامه زندگی یک مسلمان .

رسول اکرم با آتهمه تلاش و کوشش و رنج
و پیکار تنها منظور و هدف و انگیزه رسالتش
 فقط و فقط قرآن بوده است و بس .

رسالتش این بود که به مردم بیاموزد که

چگونه ببینند و بگویند و چگونه بشنوند و
چگونه بیاندیشند و خلاصه چگونه وبا چه
هدف و برای چه زندگی کنند و بدانند که
انسانها عمر جاود دارند و جاودانه و
سعادتمند باشند و تمام اینها در قرآن نهفته
میباشد .

پدران و مادران باید قرآن را بفرزندان
خوبش بیاموزند یعنی آنها هم رسالتی مانند
پیامبر بزرگ دارند منتهی نه در سطح
اجتماعی بلکه در خانه و خانواده خوبش .
" يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا قُوْمًا أَنفُسَكُمْ وَأَهْلِيْكُمْ
نَارًا " ای کسانیکه ایمان آوردهاید خود و
خانوادهتان را از عذاب و آتش دورنگهدارید
پیامبر اکرم چگونه میکوشیدند و قوانین قرآن
را چگونه اجراء میفرمودند ؟

پدران و مادران نیز این رسالت الهی را
برعهده دارند که قرآن را بفرزندان خوبش
بیاموزند . یعنی با رفتار و گفتار و کردار
خوبش فرزندان را با واقعیت و وزرفای قرآن
شریف آشنا سازند .

قول یک فرزند .

ودر پایان پدرجان و مهربان مادرم من
قول داده ام که در پیشگاه مهر و عطوفت شما
همیشه بال فروتنی و تواضع بزمین بسایم
وهمیشه نگاه خوبش به مهر و احترام برجهره
پاک و فداکار شما بدوزم و این خود عبارتی
است بس بزرگ .

والسلام

